

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету тваринництва та водних
біоресурсів
Руслан КОНОНЕНКО.
" 05 " 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії та
міжнародної комунікації
Протокол № 13 від 16.05.2024 р.

Завідувач кафедри

Валентина КУЛЬТЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Водні біоресурси та аквакультура»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант ОП.,
Меланія ХИЖНЯК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 207 «Водні біоресурси та аквакультура»

Освітня програма «Водні біоресурси та аквакультура»

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробник: доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, кандидат філософських наук, доцент Олена ЛАУТА

Опис навчальної дисципліни «Філософія»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>207 Водні біоресурси та аквакультура</i>	
Освітня програма	<i>Водні біоресурси та аквакультура</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	3	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	1
Семестр	3	1
Лекційні заняття	<i>15 год</i>	6
Практичні, семінарські заняття	<i>15 год.</i>	4
Самостійна робота	<i>90 год.</i>	110
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія» є розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Завдання: основними завданнями курсу є:

- розкрити специфіку вічних філософських питань, що стосуються життя кожної людини;
- надати загальні теоретичні знання про основні філософські концепції та філософські категорії;
- окреслити специфіку та межі філософського знання;
- прищепити культуру філософського теоретичного мислення;
- сформуванню здатність до самостійного аналізу складних явищ суспільного життя та вміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням специфічно наукових та професійних завдань.
- сприяти формуванню гуманістичного потенціалу особистості, її загальної культури.

Предметом курсу є вивчення взаємовідносин «людина -світ- наука - інновації».

Запропонована програма має дати студентам цілісний виклад основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення, ознайомити студентів із наявними філософськими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю і осмисленню буття.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі водних біоресурсів та аквакультури або у процесі навчання, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, і передбачає застосування теорій і методів біології та прикладних наук.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК-11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-1. Володіти вільно державною мовою, зокрема спеціальною термінологією, вільно спілкуватися усно і письмово з професійних питань.

ПРН-6. Використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	Денна форма					Заочна форма			
	тижні	усього	лекції	практ.	с.р.	усього	лекції	практ	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	6	4	110
Змістовий модуль 1. Філософія як універсальний тип знань									
Тема 1. Філософська пропедевтика. Філософія Давнього світу	1	14	2		12	18			16
Тема2. Середньовіччя, Ренесанс та філософські пошуки Модерну	3	25	3	4	18	26		2	26
Тема 3. Некласична філософія ХІХ-ХХІ ст. Феномен національної філософії	5	16	2	2	12	17		2	15

Разом за змістовим модулем 1.	55	7	6	42	61	2	4	55
Змістовий модуль 2. Онтологія. Гносеологія								
Тема 4. Філософське вчення про буття. Свідомість як фундаментальна категорія онтології	7	16	2	2	12	16	2	14
Тема 5. Пізнавальна активність людини	9	16	2	2	12	14		14
Разом за змістовим модулем 2.	32	4	4	24	16	2		14
Змістовий модуль 3. Філософія людини: єдність біологічного та соціального								
Тема 6. Біосфера і суспільство. Антропогенез. Філософія моралі та біоетика	11	16	2	2	12	16	2	14
Тема 7. Філософія культури і цивілізації. Аксиологія: цінність буття та стратегії майбутнього	13	17	2	3	12	13		13
Разом за змістовим модулем 3.	33	4	5	24	29	2		27
Усього годин	120	15	15	90	120	6	4	110

3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Філософська пропедевтика. Філософія Давнього світу	2
2.	Середньовіччя, Ренесанс та філософські пошуки Модерну	2
3.	Некласична філософія XIX-XX ст. Феномен національної філософії	2
4.	Філософське вчення про буття. Свідомість як фундаментальна категорія онтології.	2
5.	Пізнавальна активність людини. Особливості методології пізнання в біологічних науках	2
6.	Біосфера і суспільство. Антропогенез. Філософія моралі та біоетика	2
7.	Філософія культури і цивілізації. Аксиологія: цінність буття та стратегії майбутнього	3

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Біоцентризм як сучасне світобачення	6
2.	Філософія Давнього світу. Греція, Індія та Китай	6
3.	Філософія Відродження	6
4.	Філософія Нового часу та Просвітництва	6

5.	Німецька класична філософія	6
6.	Некласична філософія XIX-XXI ст.	6
7.	Українська філософія	6
8.	Онтологія. Проблема буття	6
9.	Питання свідомості у філософії	6
10.	Гносеологія. Пізнавальна активність людини	6
11.	Наукове пізнання.	6
12.	Філософське розуміння соціуму	6
13.	Мораль як ведуча етична категорія	6
14.	Філософська антропологія як вчення про людину	6
15.	Аксіологія: вчення про цінності	6
	Разом	90

5. Засоби діагностики результатів навчання

- екзамен;
- залік (для заочної форми навчання);
- тематичні тести;
- модульні тести.

6. Методи навчання.

Під час викладання курсу передбачено використання методики проблемного навчання, технології дистанційного навчання та модульно-рейтингова системи навчання.

- словесний метод (лекція, дискусія, розповідь-пояснення, співбесіда);
- практичний метод: студенти одержують знання й уміння, виконуючи практичні дії на семінарських заняттях;
- наочний метод: джерелом знань є спостережувані предмети, явища, наочні приклади (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання

- екзамен;
- усне, або письмове опитування;
- модульне тестування;
- есе;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України (затверджено 22.12.2023., протокол № 6).

Таблиця 1

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни **R** дис (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації **R** ат (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R** нр (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3843>
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронном у вигляді)
- підручники, навчальні посібники:

1. Васянович Г. Філософія : навч. посіб. Львів : Норма, 2019. - 210 с.
2. Гейко С.М., Горбатюк Т.В., Лаута О.Д. та ін. Людина, суспільство, держава у філософському дискурсі: історія та сучасність : монографія. К.: «Міленіум», 2019. - 378 с.
3. Губерський Л., Андрущенко В., Михальченко М. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз. К.: Знання України, 2022. -580 с.
4. Причепій Є. М. Філософія : посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Академвидав, 2021. 575 с.

методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

Лаута О.Д. «Філософія» для студентів НУБіП України з усіх спеціальностей ОС «Бакалавр».- К.: Видавничий центр НУБіП України, 2020. – 71 с.

5. Рекомендовані джерела інформації

1. Кримський С. Б., Павленко Ю. В. Цивілізаційний розвиток людства. Київ : Фенікс, 2007. 316 с.
2. Костенко Н.В. Цінності та символи масової комунікації / Н.В. Костенко. – К.: Наукова думка, 2013. – 132 с.
3. Предмет і проблематика філософії / за заг. ред М.А.Скринника, З.Е.Скринник. – Львів, 2021. – С. 336-338.
4. Лаута О.Д Руйнація національної ідентичності українського народу з боку росії: філософський вимір: Збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Відносини між Україною і НАТО на сучасному етапі: досягнення та виклики». Київ, 2 червня 2022. С. 209-211.
5. Лаута О.Д. Глобалізація як соціально-філософська проблема. Суспільні науки: напрямки та тенденції розвитку в Україні та світі : матеріали міжн. науково-практичної конференції, м. Одеса, 2020. С. 50-54.